

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗИНА

МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА СТОМАТОЛОГІЇ

**ІННОВАЦІЙНА СТОМАТОЛОГІЧНА НАУКА.
АСПЕКТИ І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ**

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

(16-17 грудня 2022 р., Харків, Україна)

Електронний ресурс

Харків – 2022

УДК 616.31
I 66

*Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ МОН України
(№ 1056 від 20 грудня 2021 р.)*

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет
рішенням Науково-методичної ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 2 від 17 листопада 2022 р.)*

**Інноваційна стоматологічна наука. Аспекти і тенденції розвитку
І - 66 теорії та практики.** Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (16-17 грудня 2022 року, м. Харків) [Електронний ресурс] / За заг. ред. Ніконова А. Ю. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2022. – (PDF 97 с.)

Матеріали містять аналіз сучасного стану застосування інноваційних методів, підходів, розробок у стоматологічній галузі медичної науки, клінічній стоматології, медичному матеріалознавстві, професійній підготовці кадрів у умовах сьогодення.

Для наукових співробітників, педагогів, аспірантів, студентів, а також усіх тих, хто цікавиться дослідженням проблем стоматологічної науки та клінічної стоматології.

УДК 616.31

Матеріали тези доповідей подаються в авторській редакції мовою оригіналу.

Відповідальність за достовірність інформації, коректність математичних викладок та точність наведених фактів несуть автори.

Редакція може не поділяти точку зору авторів на викладену проблему.

Посилання на матеріали збірника обов'язкові.

©Харківський національний університет
імені В.Н.Каразіна, 2022
©Колектив авторів, 2022

Ніконов А.Ю., Мухін З.С., Житомирський А.О. ОЦІНКА КОЛОНІЗАЦІЇ МЕТАЛЕВИХ ЕЛЕМЕНТІВ БЮГЕЛЬНИХ ПРОТЕЗІВ УМОВНО-ПАТОГЕННОЮ МІКРОФЛОРОЮ, ВИГОТОВЛЕНИХ З КОБАЛЬТО-ХРОМОВИХ СПЛАВІВ ЗА ТРАДИЦІЙНОЮ МЕТОДИКОЮ ТА ПОРІВНЯННІ З СРІБНИМ ПОКРИТТЯМ.	53
Ніконов А.Ю., Русанова В.Г., Смірнова О.Л., Житомирський А.О. ПЕРСПЕКТИВИ ПОШУКУ МЕТОДУ СИНТЕЗУ ПРЕПАРАТУ НА ОСНОВІ НАНОЧАСТОК ЗОЛОТА ІЗ ВИСОКОЮ АНТИМІКОТИЧНОЮ ДІЄЮ.	60
Пелехан Б.Л., Пелехан Л.І. ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАТУС ЕЛЕМЕНТІВ ЩЕЛЕПО-ЛИЦЕВОГО АПАРАТУ ОСІБ ІЗ ІНТАКТНИМИ ЗУБНИМИ РЯДАМИ.	65
Пелехан Б.Л., Рожко М.М., Пелехан Л.І. БІОЕЛЕКТРИЧНА АКТИВНІСТЬ ВЛАСНЕ ЖУВАЛЬНИХ М'ЯЗІВ ПРИ МАКСИМАЛЬНОМУ СТИСНЕННІ ЩЕЛЕП ІЗ ВАТНИМИ ВАЛИКАМИ У ПАЦІЄНТІВ ІЗ ПОВНОЮ ВІДСУТНІСТЮ ЗУБІВ НА ЕТАПАХ РЕАБІЛІТАЦІЇ.	68
Рябокоть Є.М., Воропаєва Л.В., Крючко А.І., Андрєєва О.В. ДОСВІД ТЕРАПІЇ ПАРОДОНТИТУ З КОМБІНОВАНИМ ВИКОРИСТАННЯМ ВІТАМІНУ D.	71
Рябокоть Є.М., Токар А.А., Канунік Т.С. ЕФЕКТИВНІСТЬ ГЕРМЕТИЗАЦІЇ ФІСУР У ДІТЕЙ КОМПОЗИТНИМ МАТЕРІАЛОМ «ФІССУРІТ FХ».	76
Савельєва Н.М., Ковальчук Д.О. ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ОБСТЕЖЕННЯ ПАЦІЄНТІВ З ПРОЯВАМИ ДИСФУНКЦІЇ СКРОНЕВО-НИЖНЬОЩЕЛЕПНОГО СУГЛОБА ІНСТРУМЕНТАЛЬНИМИ МЕТОДАМИ.	78
Стеблянюк Л.В., Рябокоть Є.М., Баглик Т.В., Гур'єва Т.Є., Кірсанова О.В. ВПЛИВ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ПРИРОДНОГО ПОХОДЖЕННЯ НА ПЕРЕБІГ ГЕНЕРАЛІЗОВАНОГО ПАРОДОНТИТУ.	82
Федорюк В.В., Рожко М.М., Бульбук О.В. ВАЖЛИВІСТЬ ФЕРУЛА ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ.	86
Янішен І.В., Кричка Н.В., Куліш С.А. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ ШЛЯХОМ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.	88
Янішен І.В., Томілін В.Г., Дюдїна І.Л. ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС В МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.	93

Янішен І.В., Томілін В.Г., Дюдіна І.Л.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС В МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна.

Вступ. «Корона-Криза-2020» та війна 2022 вплинули на всі сфери нашого життя: політичну, соціальну, економічну, релігійну, фінансову, освітню, туристичну тощо. В умовах сьогодення ми маємо низку деяких проблем, які пов'язані з освітнім процесом і під час підготовки майбутніх фахівців стоматологічного профілю, які потребують негайного вирішення, тому що події, які супроводжують наше життя, дуже швидко змінюються.

Мета роботи. Обговорення та пошук шляхів вирішення проблем, що виникають в процесі підготовки фахових лікарів-стоматологів, підвищення якості освітнього процесу за рахунок впровадження сучасних цифрових технологій в процес навчання.

Об'єкти і методи. Об'єктами проведеного аналізу стали друковані та цифрові інтернет-джерела по узагальненню проблем освітнього процесу в сучасних умовах.

Результати. “Надання послуг” в медицині зводиться нанівець головний її принцип: служити медицині, а в нашому випадку – служити стоматологічному здоров'ю людей. Тривалі суперечки столітньої давності між Юхим Михайловичем Гофунгом та Павлом Георгійовичем Дауге: “Що є стоматологія?” “Галузь медицини чи ремісництво?” закінчились, у кінцевому підсумку, переходом до української моделі підготовки стоматологів у самостійних стоматологічних інститутах із 4-річним терміном навчання [1, 2, 3]. Розуміючи різницю між визначеннями “галузь медицини” та “ремісництво” стає зрозумілою також і різниця в якості підготовки майбутніх фахівців-стоматологів. Якщо метою фахівця є надання послуги, тоді немає потреби в

його постійному безперервному професійному розвитку, в підвищенні його кваліфікації. Цілком достатньо використання його професійних навичок (“справа наживна”) для надання стоматологічних послуг (на кшталт: послуги перукаря, послуги автомайстра, послуги будівельника та інше). Але з іншого боку, якщо розглядати спеціальність стоматолога з медичного боку, стоматолог - це лікар. Він зобов'язаний нести відповідальність за ті маніпуляції, які проводяться ним в щелепно–лицьовій ділянці.

Навчання в медичному виші – це процес, мета якого спрямована на засвоєння здобувачами освіти певних знань, умінь і навичок (ЗУН). [4] Знання – це здатність розуміти, зберігати і відтворювати певні факти. Уміння – це здатність застосовувати отримані знання на практиці. Це необхідний етап інтегрування знань в практичну діяльність майбутнього фахівця. Навички – це вміння, доведені до автоматизму.

Немає ніякої таємниці в тому, що знання можуть бути: життєвими, художніми, науковими (емпіричними та теоретичними). В закладах вищої освіти дуже важливо приділяти особливу увагу якісним характеристикам знань: системності, узагальненості, гнучкості, дієвості, усвідомленості, міцності та повноті. Втім, у процесі навчання в медичній галузі, знання залежать від досягнутого рівня пізнання явищ, цілей навчання, наявного запасу знань, індивідуальних особливостей здобувачів освіти, рівня інтелектуального розвитку, адекватності засвоєваних знань та їх спадкоємність.

Пандемія COVID–19 у 2020 році внесла певні зміни в життя українців. Вище було зазначено про те, що «корона–криза» вплинула на всі сфери нашого життя. Ми не були повністю готові до розвитку такого швидкого переформатування та трансформації в так званий “цифровий ГУЛАГ”, який сьогодні розглядається, як одна із реальних проблем, що назріває серед сучасного людства і яка насправді змінює світ – це є тотальний цифровий контроль над нашим життям за допомогою Штучного Інтелекту (ШІ). [5, 6]

Але освітянам вдалося швидко перебудуватися, опанувавши в найкоротші терміни нові цифрові інструменти для вищої освіти. Знання, необхідні на першому щаблі навчання, здобувачі освіти легко отримують через цифрову комунікацію із викладачем. Професорсько-викладацький склад Харківського національного медичного університету використовує всі доступні інтернет ресурси: платформи Moodle, Google, Microsoft, Zoom тощо. Це дозволяє здобувачам отримувати якісні знання в повному обсязі з одного боку, а з іншого – проводити викладачам прозорий та неупереджений контроль засвоєності навчального матеріалу. Слід зауважити про те, що в цих умовах навантаження на викладачів збільшилося. Час від часу вони самі потребують допомоги у навчанні з роботою із додатками цих цифрових платформ, часто вдаючись до самонавчання, що в свою чергу призводить до браку часу в підготовці до практичних занять або лекцій. Які пропозиції та допомогу може отримати викладач для самостійного вивчення в освоєнні цифрових платформ від “зацікавлених” осіб? Лише одиниці з них [7] пропонують безкоштовну допомогу, а інші пропонують участь у семінарах, вебінарах, майстер-класах з вартістю понад 300 гривень і вище “без компромісів” [8, 9]. Це в умовах, коли викладачі не лише відчувають дефіцит енергозабезпечення, мобільного зв'язку, інтернету, ще й знаходяться в стані постійного стресу від ворожих ракетних атак... Теза, яка почала прокладати собі шлях останнім часом, про те, що: “...ви зараз не лікарі, а викладачі..” – просто дивує!.. Як можна підготувати фахівця, в нашому прикладі, за стоматологічним профілем, не будучи фахівцем у цієї галузі?.. Викладач медичного вишу зобов'язаний бути досвідченим фахівцем за своєю спеціальністю, лише так, аж ніяк інакше!..

Висновки. Проблеми з дистанційним наданням знань здобувачам освіти на першій сходинці (З) в короткий час вдалося вирішити. Поки що ми не бачимо шляхів реалізації другої та третьої сходинки ЗУН - впровадження “умінь”(У) та “навичок”(Н) у дистанційний формат навчання в медичних

закладах вищої освіти (за умови “без втрат в якості освіти”). Це питання і досі залишається актуальним.

Література.

1. Дауге П.Г. Открытое письмо всем товарищам одонтологам, протезным техникам и прочим работникам государственных зубучреждений. *Одонтология и стоматология*. 1930. № 1. С. 73–74.
2. https://www.provisor.com.ua/100matolog/archive/2009/2bordm_029.php
3. https://www.provisor.com.ua/100matolog/archive/2009/3/daugo_039.php
4. <https://pyrogiv.kiev.ua/>
5. <https://nspu.com.ua/novini/taras-yalovnichij-cifrovij-gulag/>
6. Глибовець М.М., Олецький О.В. Штучний інтелект. Київ. «Києво-Могилянська академія». 2002. 364 с.
7. <https://mon.gov.ua/ua/konkursi-dlya-pedagogiv/konkurs-uchitel-roku/arhiv-konkursu-2017-2020/uchitel-roku-2017/uchasniki/informatika/bukach-antonina-vasilivna>
8. <https://med-expert.com.ua/>
9. <https://medvoice.net/>

Електронне наукове видання
комбінованого використання
Можна використовувати в локальному та мережному режимах

**ІННОВАЦІЙНА СТОМАТОЛОГІЧНА НАУКА.
АСПЕКТИ І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ**

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
(16-17 грудня 2022 р., м. Харків, Україна)

Відповідальна за випуск: Ніконов А.Ю.

Підписано до видання 17.11.2022. Гарнітура Times New Roman.
Обсяг 1,1 Мб. Зам. №56/23

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
61022, Харків, майдан Свободи 4
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №3367 від 13.01.09

Видавництво ХНУ імені В.Н.Каразіна